

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State,
Postbus 20019, 2500 EA Den Haag

Betreft:

Beroepsschrift gericht tegen
Tracébesluit A27/A1 van juli 2014,
documentnr HB2432523
(waarop de Crisis- en herstelwet van toepassing)

Indiener:

Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve

Datum:

21-10-2014

Eisen

Met ons beroep beogen wij ingewilligd te krijgen:

- Dat Rijkswaterstaat in het tracébesluit A27/A1 z'n verantwoordelijkheid mbt verstoringen in de geluid-, licht- en bewegingsgevoelige zone Groene Schakel / Anna's Hoeve onderkend.
- Dat Rijkswaterstaat zich in het tracébesluit A27/A1 bindt aan de in het ecologisch rapport gestelde verstoringsnormen:
  - Geluidsbelasting ter plekke van 'de groene schakel' max 42 dB(A).
  - Verlichting van weg/voertuigen reikt niet tot in de natuurverbinding en is niet zichtbaar voor de dieren die hier gebruik van maken.
  - Voertuigen zijn niet zichtbaar voor de dieren die gebruik maken van de natuurverbinding.
- Dat Rijkswaterstaat gevolg geeft aan het in ecologisch rapport gestelde advies tot het aanleggen van geluidsschermen over de hele lengte van de groene schakel.

Ontvankelijkheid

De Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve heeft in 2010 geen zienswijze op het Ontwerp Tracébesluit ingebracht. Ons verzoek om ontvankelijk verklaard te worden in ons beroep is gestoeld op gewijzigde omstandigheden die zich hebben voorgedaan in de periode tussen 2010 en heden. Gezien die gewijzigde omstandigheden kan ons in redelijkheid niet verweten worden dat we in 2010 geen zienswijze hebben ingebracht, en nu wel met een beroepsschrift komen. Hier een aanduiding van die omstandigheden:

- Ons beroep heeft betrekking op het spanningsveld tussen het tracébesluit A27 en de ecologische verbindingzone "De Groene Schakel".
- In 2010 waren van 'de groene schakel' nog slechts de ruwe kaders bekend.
- In 2012 kwam de provinciale basiskeuze mbt de ligging ecoduct De Groene Schakel naar voren.
- Voorjaar 2013 is de burger geïnformeerd en geconsulteerd mbt het verloop van de verbindingzone.
- Aug 2013 wordt een ecologisch rapport mbt De Groene Schakel uitgebracht waarin oa de verstoringseffecten van (verbrede) A27 op de verbindingzone naar voren komen en wordt geadviseerd deze effecten te reduceren middels aanbrengen van geluidsschermen.
- Juni 2014 wordt een Inrichtingsvisie van het gebied gepresenteerd zonder enige aanpak van verstoringseffecten A27.
- Rijkswaterstaat is op de hoogte van voornoemde ontwikkelingen, want partner in het Groene Schakel Project. In Tracébesluit jul 2014 geen enkele overweging mbt deze kwetsbare ecologische verbindingzone.

Algemeen

Door natuurorganisaties en provincie wordt het van groot belang geacht om Utrechtse Heuvelrug en Gooise bos- & heidevelden ecologisch met elkaar te verbinden. De enige plek om zo'n verbinding te realiseren ligt bij natuurgebied Anna's Hoeve, net oostelijk van Hilversum. Een lastige plek; een flessenhals tussen bebouwing van Hilversum resp. zorgcentra Sherpa/Nieuwenoord. Versnipperd en doorsneden door het spoor, A27, HOV-busbaan en Weg over Anna's Hoeve. Een plek ook die al 80 jaar een recreatieve functie heeft, aan bewoners van H'sum-Oost de groenbeleving biedt die zij in hun compacte wijk zelf node ontberen. Kortom hier een ecologische verbindingzone realiseren vereist creativiteit, passen en meten om voor natuur én burger een

goed resultaat te krijgen. Vereist derhalve een maximale inzet en samenwerking van de verschillende betrokken overheden. Rijkswaterstaat laat het hier afweten. In het tracébesluit A27/A1 wordt de kwetsbaarheid en bijzondere betekenis van deze plek op geen enkele wijze onderkend.

Geluidsverstorend

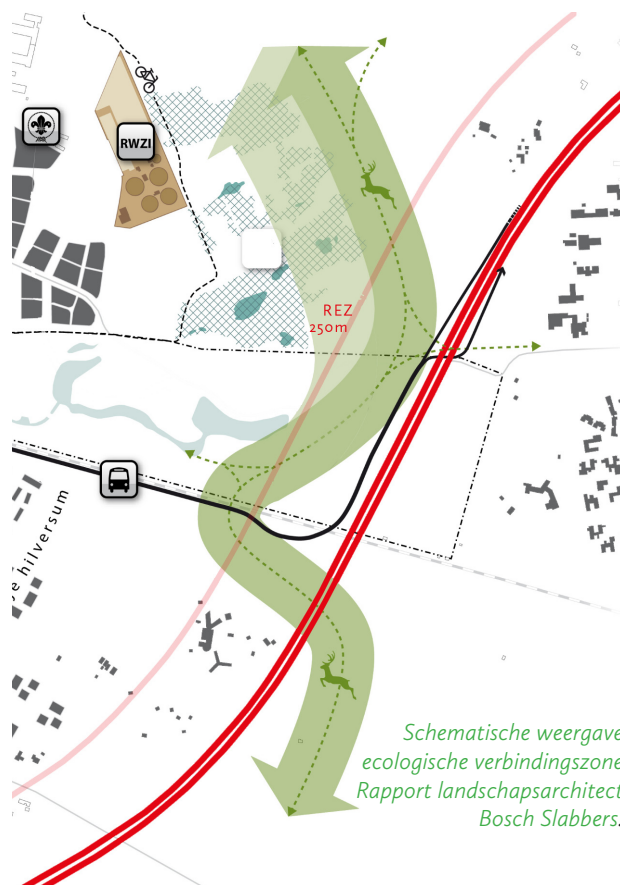
De ecologische verbingszone zoals die gestalte krijgt, loopt voor een groot deel parallel aan de hoger gelegen A27, of buigt hier zelfs naar toe. De geluidsverstorend golft hier werkelijk over deze al complexe verbingszone heen en overschrijdt voor veel beoogde diersoorten hun kritische Road Effect Zone (REZ), resulterend in een verlies aan functionaliteit van 'de groene schakel' (zie voetnoot)

Dit verstorend effect op het functioneren van 'de groene schakel' komt nadrukkelijk naar voren in het ecologisch onderzoek¹ van Alterra m.b.t. de bij 'de groene schakel' te treffen mitigaatiemaatregelen. Alterra meent dat voor een goed functioneren van 'de groene schakel' een norm van max 42 dB(A) is aan te houden. Uit geluidskaarten is af te leiden dat de geluidsbelasting ter plekke op ca 60 dB(A) ligt. Het advies van Alterra is dan ook: "Aanleg van een geluidscherm langs de rijksweg over de hele lengte van Anna's Hoeve en Landgoed Monnikenberg".

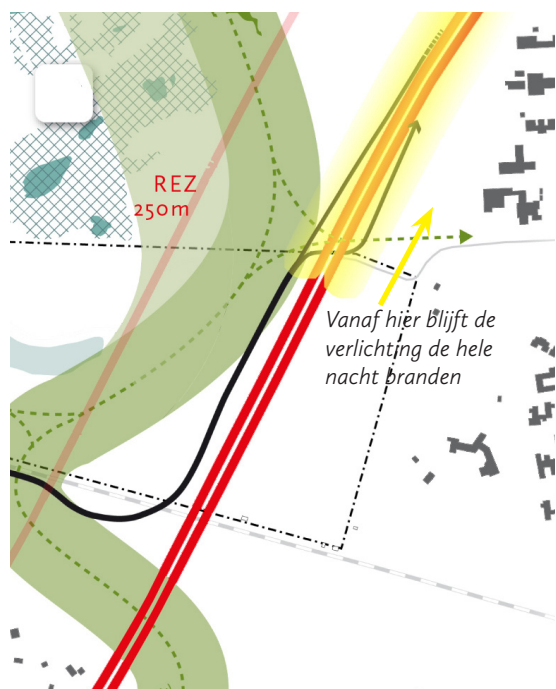
Rijkswaterstaat heeft dit advies niet in z'n afwegingen betrokken. Sterker...in het Hoofdrapport Akoestisch onderzoek wordt dit tracédeel (cluster 20) afgedaan als niet relevant; geen akoestisch onderzoek nodig, geen afweging van maatregelen nodig. In het Deelrapport Natuur wordt 'de groene schakel' op één hoop geveegd met andere EHS-stukken langs het tracé in een globale overall conclusie 'geen toename geluidbelasting oppervlak'. Dat doet geen recht aan de specifieke geluidgevoeligheid van 'de groene schakel' waar de drie viaducten ook nog eens heel onwenselijke, onregelmatige geluidsimpulsen kunnen geven.

Het verhoudt zich ook niet tot de pretentie van Rijkswaterstaat (Natuur 6.5 conclusie) "...in samenspraak met de verschillende natuurorganisaties is bij de locatiekeuze en vormgeving van de mitigerende maatregelen aangesloten bij bestaande natuurontwikkelingsplannen en gebieden. Hierdoor vormen de mitigerende en overige voorgestelde maatregelen....een samenhangend geheel met de reeds bestaande plannen en hebben de afzonderlijke maatregelen een meerwaarde voor het gehele gebied".

Deze pretentie wordt mbt geluidsverstorend (en licht, en beweging) absoluut niet waargemaakt. In plaats van aansluiting bij, is er strijdigheid met 'de groene schakel'.

Schematische weergave
ecologische verbingszone
Rapport landschapsarchitect
Bosch Slabbers.

Verstorend door wegverlichting

Naast geluid heeft ook wegverlichting een verstorend effect op dieren en daarmee op het functioneren van 'de groene schakel'. In voornoemd ecologisch rapport wordt dan ook als norm gesteld: "Verlichting van weg en/of voertuigen reikt niet tot in de natuurverbinding en is niet direct zichtbaar voor de dieren die gebruik maken van de natuurverbinding".

De verhoogde ligging van de A27 maakt dat de verstorend door geluid, licht of beweging verder de omliggende gebieden in reikt. Nog bezwaarlijker is dat op een cruciaal punt van 'de groene schakel' de wegverlichting A27 de hele nacht blijft branden.

Het enige wat Rijkswaterstaat hier tegenover stelt is de algemene maatregel van nieuwe armaturen met minder uitstraling. Minder, niet nul. Elk schijnsel wat over de rand van het talud heen komt reikt diep het gebied in. Om aan voornoemd ecologisch vereiste te voldoen is aanleg van niet-transparante schermen aangewezen.

Verstoring door beweging en lichtbundels van voertuigen

Tenslotte dit laatste verstoring effect. Niet te onderschatten, omdat dieren gevoelig zijn voor onverwachte, onregelmatige bewegingen, in de nacht nog versterkt door koplampbundels. In voornoemd ecologisch rapport wordt dan ook als norm gesteld: "Voertuigen zijn bij voorkeur niet zichtbaar voor de dieren die gebruik maken van de natuurverbinding". In de huidige opzet van het tracé besluit wordt hieraan niet voldaan. Om aan dit vereiste te voldoen is aanleg van niet-transparante schermen aangewezen.

Recreatief belang

Een indirect belang wat wij toch niet onbenoemd willen laten. Zoals gezegd is Anna's Hoeve een natuurgebied wat ook al 80 jaar een recreatieve functie heeft, aan bewoners van H'sum-Oost de groenbeleving biedt die zij in hun compacte wijk zelf node ontberen. Met het niet beperken van verstoring A27 lijkt een afwenteling plaats te vinden in extra en bovenmatig beperken van de recreatieve mogelijkheden van bewoners. In onze ogen een volstrekt verkeerde prioriteitsstelling die aan de burger niet is uit te leggen.

Verstoringbronnen vlg ecologisch rapport

- Verkeersgeluid kan diersoorten verstoren..... wordt niet aangepakt
- Wegverlichting kan verstoring werken voor dieren..... wordt niet aangepakt
- Het passeren van voertuigen kan diersoorten verstoren..... wordt niet aangepakt
- De aanwezigheid van mensen kan diersoorten verstoren..... wordt extra aangepakt met afsluiting van groot deel van Anna's Hoeve

Vertrouwend in uw afweging in deze.
Met vriendelijke groet,

Martin Triebels
voorzitter Vereniging tot Behoud van Anna's Hoeve

1) Alterra-rapport 2459, augustus 2013 Ecologische verbinding De Groene Schakel

te downloaden van www.alterra.nl

4.2 Advies aanvullende maatregelen

De rijksweg is een bron van verstoring door kunstlicht, geluid en de beweging van voertuigen. Ter hoogte van Anna's Hoeve en het noordelijk deel van Landgoed Monnikenberg zijn geen geluidschermen aanwezig en deze zijn in het kader van de verbreding van de rijksweg ook niet gepland. Hoewel de verbreding van de rijksweg naar verwachting de geluidemissies enigszins terugdringt door de toepassing van ZOAB, ligt het geluidniveau binnen Anna's Hoeve en Landgoed Monnikenberg dan nog steeds boven de norm die vanuit natuuroogpunt gesteld moet worden (<42 dBA). De aanbeveling is dan ook om geluidschermen over de hele lengte van Anna's Hoeve en Landgoed Monnikenberg aan te leggen. Behalve de natuurkwaliteit, zal dit naar verwachting ook de belevingswaarde voor recreanten in beide gebieden aanmerkelijk verbeteren.

Tabel 5

Aanvullende maatregelen die de kansen vergroten voor een goed werkende natuurverbinding:

- Aanleg van een geluidscherm langs de rijksweg over de hele lengte van Anna's Hoeve en Landgoed Monnikenberg.
Reduceert effect verstoring

Alterra-rapport 2458, augustus 2013 HOV Huizen-Hilversum en Natuurbrug Anna's Hoeve

te downloaden van www.alterra.nl

Verstoringseffecten kunnen er voor zorgen dat de directe omgeving van de infrastructuur - de zogenoemde Road Effect Zone (REZ) - minder geschikt of zelfs ongeschikt wordt voor een diersoort. Het kan ook zijn dat de verstoringseffecten er toe leiden dat een diersoort de gebieden direct rond de infrastructuur gaat mijden. Hiermee verliezen die gebieden aan functionaliteit. De breedte van de REZ varieert per effect en per soort.

Tabel 2 Geschatte breedte van de 'road effect zone' (REZ) bij provinciale/nationale verkeerswegen en spoorwegen per diergroep

Diergroep	Definitie diergroep	REZ (m)
Grote zoogdieren	edelhert, wild zwijn	500
Middelgrote zoogdieren	damhert, ree, vos, wilde kat, konijn, haas, marterachtigen, bever, eekhoorn, egel	250
Kleine zoogdieren	ratten, muizen, woelmuizen, spitsmuizen, slaapmuizen, hamster, mol	100
Vleermuizen	hoefijzerneuzen, gladneuzen	250
Reptielen	slangen, hagedissen, schildpadden	100
Amfibieën	kikkers, padden, salamanders	100
Grondgebonden insecten	o.a. loopkevers, mieren	100
Vliegende insecten	o.a. dagvlinders	250
Overige ongewervelden	o.a. spinnen, slakken	100